

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoE/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615206061
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615206061.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 821 01 Bratislava, IČO: 36 432 105, zast. JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, proti povinnej P. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/XX, B., vedenej pod sp. zn. Ex/361/2015 súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, Phd., Exekútorový úrad Kálmána Mikszatha 268, 979 01 Rimavská Sobota, o vymoženie 317,84 eur s príslušenstvom a trov exekúcie, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu v Lučenci č. k. 12Er/318/2015 - 40, zo dňa 06. októbra 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sp. zn. EX/361/2015, doručenú súdu dňa 28.04.2015, zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia okresný (exekučný) súd uviedol, že súdny exekútor žiadal poveriť vykonaním exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcom v rozhodcovskom konaní podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ZoRK), avšak na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Rozhodcovský rozsudok nie je riadnym exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Priznané plnenia vyplývajú z nesplateného spotrebiteľského úveru poskytnutého povinnému právnym predchodcom oprávneného Poštová banka, a.s., IČO 31 340 890, na základe Zmluvy o úvere uzatvorenej dňa 16.02.2008 (pozn. súd zjavne nesprávne v rozhodnutí uvádza rok 2009). Posúdením Zmluvy o úvere, vrátane Obchodných podmienok pre úver (OP) - bod 11.2. a Všeobecných obchodných podmienok (VOP) bod 10.2. zakotvujúcich rozhodcovskú doložku, z hľadiska kritérií na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, aplikáciou všeobecných ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka - § 52 a nasl. týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, vyhodnotil okresný súd rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú a neplatnú podmienku zmluvy. Rozhodcovská doložka nie je dojednaná individuálne. Posúdením predložených listinných dôkazov v zmysle ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) dospel exekučný súd k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemožno vyhovieť.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, aby udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie v rozsahu predloženej žiadosti.

Spochybnil legitimitu exekučného súdu na skúmanie rozhodcovskej doložky pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie. Právoplatný rozhodcovský rozsudok má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu (§ 159 ods. 2 O. s. p.). Exekučný súd pristúpil k hmotnoprávnemu posúdeniu právneho titulu, na ktoré exekučný súd nemá oprávnenie. V štádiu

posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora vykonaním exekúcie sa exekučný súd zaoberá tým, či je exekučný titul vykonateľný po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bol exekučný titul vydaný) a po stránke materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia). V rámci tohto skúmania exekučný súd nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozhodcovského súdu.

Oprávnený má zato, že bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, lebo exekučný súd založil a odôvodnil svoje rozhodnutie bez toho, aby oprávnený mal možnosť reagovať na akékoľvek tvrdenia, argumenty a dôkazy, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie exekučného súdu. Exekučný súd neumožnil účastníkom konania viesť kontradiktórne konanie. Oprávnený nemohol vyjadriť svoje stanovisko k skutkovým a právnym otázkam, ktoré súd nastolil v súvislosti s neprijateľnosťou zmluvnej podmienky.

Predložením rozhodcovskej doložky klientovi si právny predchodca oprávneného plnil len svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 93b zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a nemožno ho za to sankcionovať. V tejto súvislosti odvolateľ zároveň poukázal na viaceré výhody rozhodcovského konania a na skutočnosť, že rozhodcovská doložka, ktorá zakladá riešenie sporov pred rozhodcovským súdom, zabezpečuje rovnakú úroveň ochrany práv sporových strán.

Povinný sa k odvolaniu nevyjadril.

Rozhodnutie vo veci bolo vydané vyšším súdnym úradníkom okresného súdu. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu podľa § 374 ods. 4 O. s. p.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

Rozhodnutie súdu je založené na zistení o neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorá mala v predmetnom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul. Potom aj exekučný titul vydaný v takomto konaní je vydaný v rozpore so zákonom a nie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie neprebehlo riadne rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom bol rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého by mala byť vykonaná exekúcia.

S týmto záverom sa odvolací súd stotožňuje a dodáva.

Rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 10.2. Všeobecných obchodných podmienok (aj v spojitosti s odkazom na bod 11.2. Obchodných podmienok pre úver (verzia 1/2008)) je neprijateľnou podmienkou podľa ust. § 53 ods. 1 a ods. 4 písm. r) a neplatnou podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008, aj v zmysle smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá bola implementovaná do slovenského právneho poriadku dňom 01. 04. 2004 zákonom č. 150/2004 Z. z. z 02. 03. 2004, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (do ust. §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

Ako už konštatoval v rozhodnutí exekučný súd, spolu so zmluvou o úvere zo dňa 16.02.2008 boli súdu preložené tzv. Obchodné podmienky pre úver (verzia 1/2008), v čl. 11 ods. 2. zakotvujú: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú zo ZoU budú riešené dohodou. V prípade nedosiahnutia dohody sa uplatní na riešenie sporov rozhodcovská doložka uvedená vo VOP, na zákale ktorej dochádza k mimosúdnejmu riešeniu týchto sporov.“ Citované obchodné podmienky nadobudli platnosť dňom zverejnenia t. j. 17.12.2007 a účinnosť dňa 01.01.2008.

Následne na základe výzvy súdu boli exekučného súdu predložené aj tzv. Všeobecné obchodné podmienky, obsahujúce rozhodcovskú doložku v čl. 10.2., ktoré v zmysle bodu 8. Časť IV. - Prechodné a

záverečné ustanovenia, „nadobudli platnosť 15.06.2007 a účinnosť dňa 30.06.2007. Touto aktualizáciou VOP sa ruší znenie VOP zo dňa 01. 03 2007.“ Nasleduje vytlačené meno predsedu predstavenstva a člena predstavenstva.

Podľa bodu bod 10.2. VOP písm. a), b):

a) - pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania.

b) - pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu a to podľa štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke, tak ako je formulovaná je, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Z formulácie bodu 11.2. vyplýva v prípade podania žaloby pre banku aj pre klienta, jednoznačný záväzok banky aj klienta, obrátiť sa výlučne na vopred určený (vybraný) rozhodcovský súd, jednoznačne stanovuje „výlučnú“ právomoc rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť vec ohľadom všetkých sporov ktoré vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých pri poskytovaní služieb, bankových produktov alebo vykonávaní bankových obchodov, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik Zmluvy medzi účastníkmi. Spôsob akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, napĺňa podmienku uvedenú v písm. q) bodu 1 Prílohy smernice Rady č. 93/13/EHS v tom význame, že rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy.

Odhliadnuc od dôvodov neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktoré uviedol v rozhodnutí okresný súd, a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, v ďalšom je vylúčená akákoľvek polemika týkajúca sa textu rozhodcovskej doložky aj preto, že ust. § 4 ods. 2 ZoRK vyžaduje pod sankciou neplatnosti právneho úkonu uzavretie rozhodcovskej doložky výlučne v písomnej forme. A táto zákonná podmienka jednoznačne v danom prípade dodržaná nebola, pretože o rozhodcovskej doložke zakotvanej iba v tzv. Obchodných podmienkach pre úver ((bod 11.2.), od ktorej odvodil svoju právomoc vo veci konať rozhodcovský súd, nemožno vysloviť iný záver, než že nespĺňa náležitosti písomnej formy podľa § 4 ods. 2 prvá veta ZoRK, zjavne účastníkmi nie je podpísaná. Napriek tomu, že v Zmluve o úvere zo dňa 16.02.2008 v časti pred podpismi účastníkov (v bode 3.1) je uvedené: „Klient svojím podpisom potvrdzuje, že sa oboznámil s OP, súhlasí s ich obsahom, prijíma návrhy v nich predložené a potvrdzuje ich prevzatie“, Obchodné podmienky pre úver (verzia 1/2008), ktoré oprávnený predložil súdu sú len nepodpísané a dátumom neoznačený dokument, ktorý bližšie identifikovaný nie je ani v zmluve o úvere. Potom hoci by aj boli takéto Obchodné podmienky pre úver (písomný dokument) technicky spojené so zmluvou o úvere, nemožno z toho vyvodit' jednoznačný záver, že danú rozhodcovskú zmluvu (doložku) účastníci uzavreli písomne resp. že ju dohodli a uzavreli ako samostatnú zmluvu.

To isté z hľadiska nedodržania písomnej formy platí aj pre VOP a ich bod 10.2..

Ak odvolateľ v súvislosti s rozhodcovskou doložkou pripisuje dôležitosť a odkazuje na ust. § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, a to pre banky vyplývajúcu povinnosť ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v tom zmysle, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona (pol. 88k odkazuje na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní) - ods. 1, uvedené ustanovenie nemožno vykladať ako samovoľné, automatické vylúčenie možnosti prejednávania prípadného sporu účastníkmi všeobecným súdom. Dané ustanovenie nepopiera vo všeobecnosti alternatívnu možnosť riešenia sporov všeobecným súdom, o čom svedčí aj dikcia ods. 2 cit. ustanovenia, podľa ktorého ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa ods. 1, tak prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov (pol. 88i - odkazuje na O.s.p.). Veriteľ (právny predchodca oprávneného) pri podpise zmluvy takto nepostupoval. Dlžníkovi (spotrebiteľovi) jednoznačne nedal na výber, ale mu predložil k podpisu zmluvu vrátane vopred pripravenej rozhodcovskej doložky, ktorá zakotvuje rozhodcovské konanie ako výlučnú možnosť riešenia sporov, že s takouto doložkou súhlasí.

Okresný súd vo svojom procesnom postupe neprekročil rámec preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z.. V zmysle § 44 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok tak súlad rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu s

§ 45 ods. 1 ZoRK je hmotnoprávnym predpokladom na vykonanie exekúcie. Je povinnosťou exekučného súdu preskúmať aj exekučný titul a to z hľadísk vyjadrených v ustanovení § 45 ZoRK, teda aj čo do materiálnej správnosti. Takýto postup je zákonný, výslovne upravený v § 45 ods. 1, 2 ZoRK.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy (doložky), resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia ZoRK, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c) tohto predpisu. Platí, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení ZoRK, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálne nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

Postup exekučného súdu keď posudzoval, či exekučný titul bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný ani tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

V prejednávanej veci založil okresný súd svoje rozhodnutie výlučne na listinných dôkazoch, ktoré mu predložil oprávnený, stabilná rozhodovania činnosť okresného i odvolacieho súdu je navrhovateľovi dlhodobo známa a zo strany okresného súdu mu neboli kladené žiadne prekážky prezentovať svoje tvrdenia a dôkazy na ich preukázanie. Zo strany okresného súdu nedošlo k takému postupu, ktorý by predstavoval zásah do práva oprávneného na súdnu ochranu.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.